

CĂMĂRUȚA CU CĂRȚI

Povestirile pentru copii
ale lui Eleanor Farjeon
alese chiar de ea

Traducere din limba engleză și note de
Ioana Miruna Voiculescu

Editura Paralela 45

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu

Redactare: Mihaela Cosma

Corectură: Ionuț Burcioiu

Tehnoredactare și DTP copertă: Mihail Vlad

Pregătire de tipar: Marius Badea

Ilustrație și design copertă: Andreea Chele

Traducerea dedicației și a versurilor din povestirile

Pădurea Apuseană și *Pannychis*: Alexandru M. Călin

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FARJEON, ELEANOR

Cămăruța cu cărți : povestirile pentru copii ale lui Eleanor Farjeon alese

chiar de ea / trad. din lb. engleză și note de Ioana Miruna Voiculescu. –

Pitești : Paralela 45, 2025

ISBN 978-973-47-4274-5

I. Voiculescu, Ioana Miruna (trad. ; note)

821.111

The Little Bookroom

Eleanor Farjeon

Copyright © The Miss E. Farjeon Will Trust, 1938

Copyright © Editura Paralela 45, 2025

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparalela45.ro

Lui Ted, de la Eleanor, septembrie 1956

*Când juni și vârstnici merg și dorm –
Cum basmele-i îmbie –
Îndatorați îți sunt enorm
Cu toții, Edward, ție!*

*Cenușa vremii scurse, tu
O faci din nou jăratric;
Ce ochiul de copil văzu
I-arăți din nou, tomnatic.*

*Un neastâmpăr de sugar
Ce toate le-ar cunoaște,
De Vreme stins, acum din jar
Ca Phoenix-ul renaște,*

*Imagini vechi redezgropând,
De mult mai jos de minte,
Din prima zi de viață, când
Nu cunoșteam cuvinte.*

*Cu cartea mea-n imagini, deci,
În mâinile-azi bătrâne,
Când moțâi, Edward, știu că-n veci
Datoare-ți voi rămâne!*

Nota autoarei

In casa copilăriei mele exista un loc numit „cămăruța cu cărți“. Ce-i drept, orice încăpere din casă ar fi fost demnă de acest nume.

Camerele noastre, ale copiilor, de la etaj erau pline cu cărți. La parter, biroul tatei era plin cu ele. Cărțile căptușeau pereții sufrageriei, se revărsau în salonul mamei și până sus în dormitoare. Ni s-ar fi părut mai normal să trăim fără haine decât fără cărți. A nu citi ni se părea la fel de nefiresc ca a nu mânca.

Dintre toate încăperile din casă, cămăruța cu cărți era lăsată în voia cărților, la fel ca o grădină în voia florilor și buruienilor ei. Fără nicio selecție și niciun simț al ordinii. În sufragerie, birou și camera copiilor totul era sortat și aranjat, însă cămăruța cu cărți atrăsese o adunătură pestriță de pribege și hoinare, exilate de pe rafturile ordonate de mai jos, preaplina pachetelor de cărți cumpărate vrac de tatăl meu în săli de licitații. O grămadă de gunoaie, dar și mai multe comori. Plebee, târgovețe și aristocrate. O loterie, o extragere norocoasă pentru un copil căruia nu i s-a interzis vreodată să pună mâna pe ceva cu coperte. Acea cameră prăfuită, cu ferestre care nu se deschideau niciodată, prin ale căror geamuri soarele verii trimitea câte o rază spălăcită în care dansau și luceau fire de aur, îmi deschidea canate fermecate prin care să privesc la alte lumi și alte epoci decât cele în care trăiam: lumi pline

de poezie, proză, fapte și fantezie. Acolo se găseau vechi piese de teatru, istorii și povești de dragoste; superstiții, legende și așa-numitele „curiozități literare“. O carte cu titlul *Noapți florentine* mă fascina, o alta, *Poveștile lui Hoffmann*, mă înfricoșa, iar încă o alta, *Vrăjitoarea de ambră*, nu semăna deloc cu vrăjitoarele pe care le știam din basmele atât de dragi mie.

Doldora de tot soiul de lecturi, biblioteca cu polițe înguste ajungea până la jumătatea peretilor, iar deasupra ei se înălțau teancuri strâmbe, care aproape atingeau tavanul. Grămezile de pe podea trebuia să le escaladezi, turnuri de cărți flancau fereastră, gata să se prăbușească la cea mai mică atingere. Trăgeai de o copertă promițătoare, și o cascadă de literatură îți cădea la picioare. Aruncaii un volum care îți atrăsese atenția ca să ridici un altul ieșit la suprafață, în cădere. Aici, în cămăruța cu cărți, am învățat, asemenea lui Charles Lamb¹, să citesc orice purta numele de carte. Cu ochii roșii de la praf, stăteam ghemuită pe vine sau în picioare, sprijinită de una din biblioteci, cu trupul chinuit și mintea în altă parte. Deveneam conștientă de poziția nefirească și de aerul stătut doar când îmi încheiam rătăcirile pe tărâmurii unde fantezia părea mai adevărată decât faptele și porneam să explorez locuri unde faptele se dovedeau deseori mult mai stranii decât fantezia. Dacă o parte din episoadele mele frecvente de roșu în gât s-au datorat prafului din cămăruța cu cărți, nu am de ce să le regret.

Niciun servitor nu intra vreodată cu cărpa și mătura ca să lustruiască geamurile oarbe prin care dansa lumina soarelui ori ca să măture praful adunat de hăt-hăt pe podele. Fără praful ei, încăperea nu ar fi fost aceeași: praf de stele, praf de

---

¹ Coautor, alături de sora sa, pe nume Mary Lamb, al popularelor *Povestiri după Shakespeare*, publicate prima dată în 1807.

aur, praf de ferigi, țărâna care se întoarce în țărână sub pământ și răsare din nou sub forma unei zambile. „Acest praf tăcut“, spune Emily Dickinson, poeta americană:

Acest praf tăcut a fost domni și doamne,

Și băieți și fete:

A fost râset și îndemânare și oftat,

Și rochii și bucle.

Iar poeta engleză Viola Meynell, curățându-și pervazurile de praful care „se furișă pe timpul zilei“ întunecându-i obiectele lucitoare, se oprește o clipă și reflectă:

Dar praful acesta pe care îl voi alunga

E flori și regi,

E templul lui Solomon, poeți, Ninive...

Nu-i de mirare că atunci când, cu ochii înroșiți, mă strecuram afară pe ușa cămăruței, praful ei de aur încă îmi dănuia în creier, pânzele ei de păianjen argintii încă îmi atârnav în colțurile minții. Nu-i de mirare că ani mai târziu, când am ajuns să scriu eu însămi cărți, acestea au fost un amestec de ficțiune, fapte, fan-tezie și adevăr. Nu am reușit niciodată cu adevărat să le separ pe unele de altele, așa cum poveștile din cartea aceasta, născute din acel praf, o vor dovedi. Nici șapte menajere cu șapte mături, care ar mătura o jumătate de veac, nu ar reuși să îmi curețe mintea de praful templelor, al florilor, al regilor, al buclelor doamnelor, al oftatului poezilor, al râsetelor fetelor și băieților dispăruți: toate acele lucruri aurite care, asemenea coșarilor, ajung să se transforme în praf într-o cămăruță cu cărți sau alta – iar uneori, printr-un noroc, revin preț de o clipă la lumină.

E.F.

Hampstead, mai 1955

Cuprins

Nota autoarei	9
<i>Regele și porumbul</i>	15
<i>Piica regelui vrea Luna de pe cer</i>	21
<i>Micuța Kate</i>	44
<i>Floarea fără nume</i>	48
<i>Cărășelul auriu</i>	51
<i>Puiul de Clumber Spaniel</i>	57
<i>Miracolul de pe Insula Săracilor</i>	82
<i>Fata care a sărutat piersicul</i>	90
<i>Pădurea Apuseană</i>	97
<i>Flășneta</i>	120
<i>Urișul și cariul</i>	123
<i>Micuța croitoreasă</i>	127
<i>Camera nobilei doamne</i>	138
<i>A șaptea prințesă</i>	141
<i>Plecarea din Paradis</i>	147
<i>Trandafirii micuței doamne</i>	170
<i>În vremurile acelea</i>	174
<i>Măgarul din Connemara</i>	179
<i>Timii</i>	198

<i>Cât valorează un penny</i>	202
<i>Că te-oi dănțui cât vrei.</i>	210
<i>Papagalii</i>	235
<i>San Ferian</i>	238
<i>Păunul de sticlă</i>	252
<i>Fermierul cel bun</i>	261
<i>Moș Ursache și băiatul</i>	276
<i>Pannychis</i>	279

Regele și porumbul

In satul acela trăia un băiat sărac cu duhul, dar era un prost al satului deloc obișnuit. Fiu de învățător, fusese unul dintre acei copii precoce de la care se așteaptă totul sau nimic. Tatăl său a așteptat totul, obligându-l să trăiască doar în cărți, iar când băiatul a împlinit zece ani, și-a văzut toate speranțele spulberate. Minte strălucită a băiatului nu și-a pierdut doar sclipirea, ci s-a pierdut cu totul. Sau poate că nu? Ședea pe pașiște, zâmbea cu generozitate și vorbea cu zgârcenie, până când ceva îi dezlega limba: și atunci se pornea și nu se oprea până când nu ajungea la sfârșit, ca o cutie muzicală pe care toți o cred stricată și care, lovită din întâmplare, începe să-și cânte melodia. Nu se știa niciodată ce lovitură întâmplătoare îl va porni pe Willie Blegul. Cărțile nu îl mai interesau deloc. Îi mai pune tatăl lui din când în când sub ochi una care îl încântase cândva, dar Willie privea cu indiferență vechile povești și discuri, pornea într-aiurea și lua în schimb ziarul. De obicei nu îl ținea mult, dar uneori privirea i se lipea de un paragraf, de obicei despre ceva mărunț, și îl fixa așa preț de câte-o oră.

Tatăl detesta numele pe care sătenii i-l dăduseră băiatului, deși îl rosteau cu afecțiune, iar Willie Blegul devenise chiar motiv de mândrie în fața vizitatorilor. Era de o frumusețe aparte: cu părul șaten-roșcat, pielea albă, poleită cu pistrui, ochi albaștri jucăuși și inocenți ca ai unui copil și buze frumos

conturate, care zâmbeau cu un farmec neobișnuit. Avea șaisprezece sau șaptesprezece ani când mi l-a arătat cineva prima oară. Petreceam luna august în sat. Timp de două săptămâni doar mi-a răspuns la salut cu un zâmbet, dar, într-o zi, cum stăteam întinsă la capătul unui lan de porumb pe jumătate secerat și priveam toropită cum se micșorează bucata din mijloc, Willie Blegul s-a apropiat și s-a lungit lângă mine. Fără să mă privească, a întins mâna și a pipăit scarabeul pe care îl purtam pe lanțul ceasului. Dintr-odată s-a pornit să vorbească.

Când eram copil în Egipt, semănam porumbul tatălui meu. După ce terminam de semănat, priveam câmpul până când începeau să apară firele verzi și, pe măsură ce zilele treceau, le urmăream cum se prefac din iarbă în holde și câmpul, dintr-unul verde în unul auriu. Și, în fiecare an, când câmpul se umplea de porumb auriu, mă gândeam că nu există în tot Egiptul comoară mai mare decât a tatălui meu.

Era pe vremea aceea în Egipt un rege care avea multe nume. Cel mai scurt dintre ele este Ra, și așa îi voi spune. Regele Ra locuia în oraș înconjurat de bogății. Câmpul tatălui meu era în afara zidurilor, iar eu nu-l văzusem niciodată pe rege, dar se spuneau povești despre palatul lui, hainele scumpe, coroana și bijuteriile și cuferele pline cu bani. Mânca din blide de argint și bea din pocale de aur și dormea sub cuverturi de mătase violet tivite cu perle. Îmi plăcea să ascult poveștile despre Ra pentru că părea un rege fermecat, dar nu credeam că e un bărbat în carne și oase ca tata sau că mantia sa de aur e la fel de adevărată ca lanul nostru de porumb.

Într-o zi, când soarele ardea puternic, iar lanul tatălui meu se înălțase bine, stăteam întins la umbra lui, alegeam boabele de pe un știulete și le mâncam una câte una. Atunci am auzit

râsetul unui bărbat deasupra mea, și când am privit în sus, am dat de cel mai înalt bărbat pe care îl văzusem vreodată, care se uita în jos la mine. Barba mare, neagră și crețată îi atârna pe piept, iar ochii lui erau ageri ca ai unui vultur; acoperământul de pe cap și veșmintele îi sclipeau în soare, și am știut că este regele. Ceva mai departe i-am văzut gărzile călare, din care una ținea de frâu însuși calul regelui, de pe care descălecuse ca să se uita la mine. O vreme doar ne-am privit, el de sus, eu de jos. Apoi a râs din nou și a zis:

- Pari mulțumit, copile.
- Așa și sunt, rege Ra.
- Mănânci boabele de porumb de parcă ar fi un ospăț.
- Așa și e, rege Ra.
- Cine ești, copile?
- Fiul tatălui meu.
- Și cine e tatăl tău?
- Cel mai bogat om din Egipt.
- Și cum știi asta, copile?
- Al lui e câmpul acesta, i-am răspuns.

Regele și-a întors privirea ageră spre câmpul nostru și a zis:

- Al meu e întregul Egipt.
- E prea mult, i-am zis.
- Cum? a zis regele. Prea mult! Nu are cum să fie prea mult, iar eu sunt un om mai bogat decât tatăl tău.

La care eu am scuturat din cap că nu.

— Îți zic că sunt! Ce poartă tatăl tău?

— O cămașă ca a mea. Am dus mâna la cămașa mea de bumbac.

— Uite ce port eu! Regele s-a rotit în mantia de aur, iar un colț al ei m-a înțepat în obraz. Tot mai zici că tatăl tău e mai bogat decât mine?

— Are mai mult aur de-atât. Are lanul acesta, am zis eu.
Regele s-a întunecat și s-a înfuriat.

— Și dacă aș da foc lanului ăsta? Atunci ce-ar mai avea?

— Porumb, din nou, la anul.

— Regele Egiptului este mai presus de tot porumbul Egiptului! a strigat regele Ra. Regele e de aur, nu porumbul! Regele va dăinui mai mult decât porumbul!

Pentru că nu mi s-a părut că spune un adevăr, am scuturat din nou din cap. Atunci, în ochii regelui Ra a început să se pregătească o furtună. S-a întors spre gârzi și le-a ordonat cu asprime:

— Ardeți lanul!

Și au pus foc în cele patru colțuri ale lanului, iar, în timp ce ardea, regele zicea:

— Uită-te la aurul tatălui tău, copile. Nu a strălucit niciodată mai tare și nici nu va mai străluci în veci.

Și regele Ra nu a plecat decât când lanul auriu s-a făcut negru. Și când s-a îndepărtat a strigat:

— Cine e de aur acum, porumbul sau regele? Ra va trăi mai mult decât porumbul tatălui tău.

S-a urcat pe cal și l-am privit plecând, cu mantia de aur cuprinsă parcă de foc în soare. Tata s-a furișat din colibă și a șoptit:

— Suntem nenorociți. De ce ne-a ars regele Ra lanul?

Nu puteam să-i spun pentru că nu știam. M-am dus în mica grădină din spatele colibe și am plâns. Când am desfăcut pumnul ca să-mi șterg lacrimile, am văzut știuletele copt pe jumătate mâncat, care mi se lipise de mână. Era ultima fărâmă a comorii noastre, jumătate de știulete, tot ce mai rămăsese din miile de știuleți de aur; și, ca să nu mi-l ia regele și pe acesta, am făcut găuri în pământ cu degetele și pe fundul fiecăreia

am lăsat să cadă câte un grăunte. Anul următor, când s-a copt porumbul egiptean, zece plante frumoase de porumb se înălțau în grădina mea printre flori și tărtăcuțe.

Regele a murit în vara aceea și urma să fie îngropat cu mare fast. Obiceiul cerea ca regii Egiptului să fie îngropați într-o cameră sigilată, plină cu bijuterii, haine scumpe și tot felul de piese de mobilier aurit. Printre altele, regele trebuia să aibă porumb, ca să nu i se facă foame înainte de a ajunge în ceruri. Un bărbat a fost trimis de la oraș după porumb și a trecut pe lângă casa noastră, și la dus, și la întors. Era o zi fierbinte, iar la întoarcere s-a oprit să se odihnească puțin la noi și ne-a spus că snopul de porumb pe care îl avea la el urma să fie îngropat cu regele. A adormit curând, de căldură și oboseală, iar în timp ce dormea mie îmi răsunau cuvintele lui în minte. Mi s-a părut că îl văd iar pe regele Ra, deasupra mea, rostind: „Regele Egiptului este de aur, nu porumbul! Regele Egiptului va dăinui mai mult decât porumbul!“ Atunci am dat fuga în grădină și am tăiat cele zece plante de porumb și am amestecat tulpinile aurii printre cele adunate pentru rege de bărbatul care dormea. La trezire, a luat snopul și a pornit spre oraș. Iar când regele Ra a fost înmormântat în toată măreția, au îngropat și porumbul meu cu el.

Willie Blegul a mângâiat ușor scarabeul.

— Asta e toată povestea, Willie? l-am întrebat.

— Nu e toată, a răspuns Willie. Sute și sute de ani mai târziu, chiar anul trecut, niște englezi au găsit mormântul regelui Ra în Egipt, iar când l-au deschis, printre toate comorile, era și porumbul meu. Lucrurile de aur s-au fărâmat la lumina zilei, dar nu și porumbul meu. Englezii au adus o parte din el înapoi cu ei în Anglia și, trecând pe lângă casa tatălui meu, s-au oprit

să se odihnească puțin, cum făcuse și egipteanul cu mult timp înaintea lor. I-au spus tatălui meu ce duc cu ei și i l-au arătat. L-am ținut și eu în mână, porumbul meu, a zis Willie și mi-a zâmbit în felul lui radios. Un grăunte mi s-a lipit de palmă. L-am semănat în mijlocul acestui câmp.

— Și dacă a crescut, nu poate fi decât în bucațica rămasă nesecherată, am zis eu.

M-am uitat la secerătoare, care făcea ultimul tur. Willie s-a ridicat și mi-a făcut semn să-l urmez. Am privit atent spre ultimul petic rămas, iar el mi-a arătat într-o clipă o plantă de porumb care părea mai înaltă și mai strălucitoare decât celelalte.

— Acela este? l-am întrebat.

Mi-a zâmbit ca un copil năzdrăvan.

— Sigur e mai auriu decât frații lui, am adăugat.

— Da, a zis Willie Blegul. Mai e de aur regele Egiptului acum?

Fiica regelui vrea Luna de pe cer

Intro noapte, fiica regelui a privit pe fereastră și a vrut Luna de pe cer. A întins mâna după ea, dar nu a ajuns-o.

Așa că a mers în mansardă, s-a urcat pe un scaun, a deschis fereastra și a ieșit pe acoperișul mansardei. Dar tot nu a ajuns-o.

Așa că s-a urcat pe cel mai înalt horn și s-a ținut de astupătoare, dar tot nu a ajuns-o. Atunci a început să plângă.

Un liliac care trecea în zbor s-a oprit și a întrebat-o:

— Fiică a regelui, de ce plângi?

— Pentru că vreau Luna de pe cer și n-o pot ajunge, i-a răspuns ea.

— Nici eu nu pot, a zis liliacul. Și dacă aș putea, nu sunt de-ajuns de puternic ca să o smulg de pe cer. Dar îi voi spune Noptii despre dorința ta și poate că ea însăși îți va aduce Luna de pe cer.

Liliacul a zburat să-i spună Noptii, iar fiica regelui a rămas în continuare agățată de astupătoarea coșului privind la Lună și plângând după ea. Când s-a făcut dimineață, iar Luna s-a făcut nevăzută la lumina zilei, o rândunică s-a trezit în cuibul de la streășină și a întrebat-o și ea:

— Fiică a regelui, de ce plângi?

— Pentru că vreau Luna de pe cer, i-a răspuns fata.

— Eu una prefer Soarele, dar, cum mi-e milă de tine, o să-i povestesc Zilei și poate te ajută să îți îndeplinești dorința, a zis rândunica. Și a zburat să-i spună Zilei.

Palatul era deja cuprins de agitație, căci dădaca intrase în camera fiicei regelui și găsisese patul gol.

Imediat a dat fuga la dormitorul regelui și a bătut la ușă jelind:

— Treziți-vă, treziți-vă! Cineva v-a furat fiica!

Regele s-a dat jos din pat cu boneta strâmbă și a strigat prin gaura cheii:

— Cine?

— Băiatul care curăță argintăria, a zis dădaca. Săptămâna trecută a lipsit o farfurie, iar cine fură azi o farfurie, mâine o să fure o prințesă. Da, el a furat-o, dacă mă întrebați pe mine.

— Chiar pe tine te-am întrebat, a zis regele. Așadar, să fie băgat la închisoare băiatul.

Dădaca a fugit cât au ținut-o picioarele până la cazarmă și i-a spus colonelului, comandantul cazarmii, că băiatul care curăță argintăria trebuie arestat pentru că a furat-o pe fiica regelui. Colonelul s-a încins cu sabia, și-a pus pintenii, epoleții și medaliile și le-a dat tuturor soldaților o permisie de o săptămână să meargă acasă și să-și ia rămas-bun de la mame.

— Îl vom aresta pe 1 aprilie, a spus comandantul. După care s-a închis în birou și s-a apucat să facă planuri de atac.

Dădaca s-a întors la palat și i-a raportat regelui toate acțiunile puse în mișcare, iar regele și-a frecat mâinile satisfăcut.

— S-a terminat cu băiatul, a zis el. Ai grijă să nu prindă de veste ce se întâmplă până în clipa arestării. Iar acum să vedem ce putem face să dăm de urma prințesei.

A trimis după detectivul-șef și i-a prezentat situația. Detectivul-șef și-a luat imediat o față deșteaptă și a zis:

— Întâi și-ntâi trebuie să găsim niște indicii și să luăm amprente ale degetelor mari.

— Amprețele cui? a întrebat regele.

— Ale tuturor, a zis detectivul-șef.

— Și pe ale mele? a întrebat regele.

— Maiestatea Voastră este întâiul gentleman din regat, a spus detectivul-șef. Se cuvine așadar să începem chiar cu ale Maiestății Voastre.

Încântat, regele a întins degetele mari, dar înainte de a începe să îi ia amprețele, detectivul-șef a trimis după întregul său efectiv de sub-detectivi și le-a ordonat să caute indicii în tot orașul.

— Și aveți grijă să vă deghizați cum trebuie, le-a spus.

Detectivul secund s-a scărpinat în barbă și a zis:

— Iertare, domnule detectiv-șef, dar la ultima curățenie de primăvară s-a constatat că moliile au mâncat toate deghizările, așa că le-am vândut peticarului.

— Atunci comandă imediat altele de croitorul de deghizări și spune-i să se grăbească, a zis detectivul-șef.

— Putem să ne alegem deghizările? a întrebat detectivul secund.

— Da, ce vreți voi, dar să fie toate diferite, a spus șeful, iar detectivii, vreo mie la număr, s-au dus acasă să se gândească cum să se deghizeze, fiecare diferit. A fost nevoie însă de multe negocieri, pentru că trei dintre ei voiau să se îmbrace în hoți de locuințe, iar cinci, în ursuleți de pluș.

Între timp, detectivul-șef pregătise o farfurie cu un lichid negru, iar regele tocmai își înmuia degetele mari în el, când a venit bucătăreasa și și-a anunțat demisia.

— De ce? a întrebat regele.

— Pentru că orice-aș face, nu reușesc să aprind focul în bucătărie, iar dacă nu pot să aprind focul în bucătărie, nu mai stau, i-a răspuns bucătăreasa.

— De ce nu se aprinde? a întrebat regele.

— Apă pe gura hornului, a zis bucătăreasa. Se scurge întruna, iar eu o șterg întruna, dar nu-mi folosește la nimic pentru că și mai tare curge. Nu se poate găti fără foc, așa că plec.

— Când? a zis regele.

— Acum, a răspuns bucătăreasa.

— Întâi trebuie să ți se ia amprentele degetelor mari, a zis regele.

— Doare?

— Deloc. E chiar amuzant, a zis regele.

După ce i s-au luat amprente, bucătăreasa a plecat să-și facă bagajele. De cum s-a răspândit vestea că bucătăreasa regelui și-a dat demisia, toți ceilalți bucătari din țară și-au dat și ei demisia; căci tot ce se întâmpla în casa regelui devenea la modă și în casa ducelui, și a contelui, și a baronului, și a primarului, și a domnului și doamnei Jenkinson.

Consecința a fost...

Au fost atât de multe consecințe, că nu pot fi povestite toate într-un singur capitol.

Dacă vreți să aflați care au fost, trebuie să îl citiți pe următorul.

II

Liliacul a plecat în zbor să caute Noaptea și să-i spună că fiica regelui plânge după Luna de pe cer. Însă Noaptea nu era ușor de găsit, deși umbra ei domnea peste toate. Până la urmă a găsit-o plimbându-se printr-o pădure, verifica să fie totul așa

cum trebuie. Dacă o floare era prea trează, îi atingea ochiul, iar ochiul i se închidea; dacă un copac fremăta în somn, îl alinta până se liniștea. Dacă o pitulice ciripea în cuib, îi mângâia penele până se întorcea la visare. În schimb, pe bufnița somnoroasă din scorbura ei sau pe molia agățată de o frunză le trezea și le pornea în zbor. Când liliacul i s-a așezat pe mână, Noaptea l-a întrebat:

— Copile, ce te aduce la mine?

— Am venit să vă spun că fiica regelui vrea Luna de pe cer.

— N-are decât atunci, a zis Noaptea. Nu mă pot lipsi de Lună. Du-te înapoi la ea și spune-i.

— Dar, mamă, plânge după ea.

— Pfiu! a zis Noaptea. Dacă le-am da copiilor mici toate lucrurile după care plâng noaptea, mamele nu s-ar mai odihni niciodată. Dă-mi un motiv serios ca să-i îndeplinesc ei dorința.

Liliacul a încercat să găsească un motiv serios, iar într-un final a zis:

— Pentru că are ochii cenușii, părul negru și obrajii albi.

— Ce are una cu alta, prostovane? a zis Noaptea. Fugi, fugi, am treabă!

A scuturat liliacul de pe mână și a pornit din nou prin pădure, iar liliacul s-a atârnat cu capul în jos, bosumflat, de-o creangă.

O bufniță a scos capul dintr-o scorbură și l-a întrebat:

— Ochi cenușii ai zis?

— Da, cenușii ca inserarea, a răspuns liliacul.

Un șoarece a scos boticul dintr-o gaură din pământ și a întrebat:

— Păr negru ai zis?

— Da, negru ca umbra, a răspuns liliacul.

Iar o molie a scos antenele de după o frunză și a întrebat:

— Obraji albi ai zis?

— Da, albi ca lucirea stelelor, a răspuns liliacul.

Bufnița a spus:

— E de-a noastră și trebuie să o ajutăm. Dacă vrea Luna, atunci să o primească. Noaptea se înșală.

— Noaptea se înșală! a repetat șoarecele.

Și molia a repetat ca ecoul:

— Noaptea se înșală!

O adiere de vânt a prins silabele și le-a purtat în jurul lumii. Până sus în vârf de deal și apoi jos pe fundul văii, s-a auzit șoapta: „Noaptea se înșală! Noaptea se înșală! Noaptea se înșală!“ Și toate Vietățile Întunericului au ieșit să o asculte: bufnițe și vulpi, caprimulgi și privighetori, șoareci și șobolani, lilieci și molii și pisicile care pândesc pe acoperișuri. După ce vântul a repetat-o de trei ori, au început s-o zică și ele:

— Noaptea se înșală! au lătrat vulpile.

— Noaptea se înșală! au vibrat caprimulgi.

— Ai auzit vestea? a chițait un șoarece către o molie.

Noaptea se înșală!

— Da, chiar se înșală, a aprobat molia. Mereu am spus-o.

Iar privighetorile au trilit atît de mult și atît de tare, încât vestea a ajuns la urechile stelelor, care au început să strige într-un glas:

— Noaptea se înșală!

— Ce ziceți voi acolo? a întrebat Luna din tăria cerului.

— Zicem și o repetăm că Noaptea se înșală. Și tot așa până în pânzele albe, a răspuns Luceafărul.

— Aveți dreptate, a spus Luna. M-am abținut să o spun înainte, dar o cunosc pe Noapte mai bine decât oricine și, fără tăgadă, Noaptea se înșală complet.

Nimeni nu s-a obosit să întrebe în legătură cu ce se înșală Noaptea; era de-ajuns că așa zicea toată lumea. Nici nu se

zăreau zorii când Vietățile Întunericului, convinse că au motiv de furie, au hotărât să se revolte împotriva mamei lor.

— Cel mai important e să ne unim eforturile, a spus Luna. Nu ajută la nimic dacă protestează o molie ici și urlă o pisică dincolo. Dacă vrem să acționăm, trebuie să acționăm împreună. La un semnal, toți până la unul trebuie să refuzăm să mai colaborăm cu Noaptea.

— Da, trebuie să acționăm, să facem grevă, trebuie să refuzăm să mai colaborăm cu Noaptea! au strigat liliicii și pisicile, moliile și bufnițele, stelele și privighetorile, într-un singur glas.

— Șșșș! a făcut Luna. Poate vă aude. O vreme vedeți-vă de treburi ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat; iar pe 1 aprilie, după ce ne vom fi făcut planurile, îi vom arăta Noapții odată pentru totdeauna că se înșală.

III

Câteva ore după ce Vietățile Întunericului au luat marea hotărâre, rândunica zbura pe urmele Zilei ca să-i spună că fiica regelui plânge după Luna de pe cer. Ziua tocmai ieșea din mare, ștergându-și de nisip picioarele aurii.

— Te-ai trezit odată cu ciocârliile, rândunico! Cum de ești pe drum atât de devreme?

— Pentru că fiica regelui plânge că vrea Luna de pe cer, i-a răspuns rândunica.

— Și cum mă privește pe mine? i-a replicat Ziua. Și nici pe tine nu văd de ce te-ar privi, copilă.

— Nu mă privește, nu mă privește! a ciripit rândunica indignată. A căutat din răspuseri un motiv pentru care ar trebui s-o privească și a adăugat: Vai, tată, dar cum poți spune că

nu e treaba mea! Fiica regelui are ochii albaștri, părul auriu și obrajii trandafirii.

— Atunci a primit de toate și nu îi mai trebuie Luna, a răspuns Ziua. Cum așa, ai vrea să mă cert eu cu sora mea Noaptea doar ca să-i usuc lacrimile fiicei regelui? Vezi-ți de treabă, ciripitoare mică, și eu îmi voi vedea de-a mea.

Cu pasul mare, a pornit de pe țărm spre câmpuri, lăsând în urma sa iarba aurită.

Dintr-un ochi de apă format între pietre a scos nasul un pește.

— Chiar are ochii albaștri?

— Ca cerul! a zis rândunica.

O margaretă s-a aplecat de pe faleză și a întrebat:

— Părul auriu?

— Auriu ca lumina, a zis rândunica.

Un pescăruș a rămas planând ca să întrebe:

— Și obraji trandafirii?

— Trandafirii ca zorii, a zis rândunica.

Coborând pe un curent de aer, pescărușul a țipat:

— Atunci e una de-a noastră și, dacă vrea Luna de pe cer, atunci trebuie să o aibă. Iar dacă Ziua nu ne ajută să-i aducem Luna, atunci jos cu Ziua!

— Jos cu Ziua! a strigat margareta.

— Jos cu Ziua! a mimat din buze peștele.

Și un vâlurel care se foia înainte și înapoi peste nisip a auzit vorbele și s-a retras în mare șopotind: „Jos cu Ziua! Jos cu Ziua! Jos cu Ziua!”

Valurile mari au prins cuvintele, ca pe refrenul unui cântec, și, ori de câte ori se înălțau și se prăbușeau, tunau: „Jos cu Ziua!” În curând marea întreagă foșnea de răsunetul cuvintelor, iar curenții mareelor le-au împins pe toate țărmurile lumii. „Jos cu Ziua!” mugea fluxul făcându-și intrarea grandioasă, și

toate vietățile celor cinci continente le-au auzit și le-au repetat fiecare în felul său: sturzii-zeflemitori din America le fluierau, elefanții din Africa le trâmbițau, cobrele indiene le-au sâsăit în Asia, șacalii din Australasia le-au hohotit și toate ciocârliile din Europa le-au pus pe triluri închinat soarelui.

— Ce cântați voi acolo? le-a întrebat Soarele pe ciocârlii, făpturile lui preferate.

— Jos cu Ziua! Jos cu Ziua! Cântăm: jos cu Ziua!

— Că foarte bine ziceți. Jos cu Ziua! Era și timpul. De ce nu ne-am gândit oare mai devreme?

De cum a rostit Soarele aceste cuvinte, toate Vietățile Luminei s-au întrebat de ce nu s-au gândit mai devreme și s-au pus să plănuiască cum să o ducă la îndeplinire.

— Mă ocup eu, le-a zis Soarele. Fiecare va avea rolul său, dar trebuie să lucrăm cu toții împreună. Eu voi ticlui un plan de acțiune și, imediat ce e gata, vă voi înștiința care vă e rolul. Să fiți pregătiți pe 1 aprilie. Până atunci, cel mai important de ținut minte este că toți am căzut de acord asupra unui lucru: jos cu Ziua!

— Jos cu Ziua! au strigat într-un glas vietățile, păsări, sălbăticiuni și pești, ierburi, flori și copaci, pietre, lemn și apă. Jos cu Ziua!

Toate erau foarte hotărâte, dar nimeni nu știa în legătură cu ce.

IV

Imediat ce și-au primit deghizările, detectivii s-au răspândit în tot orașul în căutare de indicii care să-i ajute s-o găsească pe fiica regelui. Unii au luat la pas străzile largi, alții pe cele întortocheate; unii au scotocit parcurile, iar alții, mahalalele.

Peste tot au găsit semne suspecte și au dat fuga să le raporteze pe fiecare regelui la palat. Detectivul A, de pildă, s-a deghizat în paznicul parcului și chiar în prima oră a dat peste un vagabond care sforăia în iarbă, sub un copac.

— Un ins suspect! și-a zis detectivul A. Se vede pe fața lui! Ca să-și probeze teoria, s-a aplecat deasupra vagabondului și i-a răcnit în ureche: unde este fiica regelui?

Deschizând un ochi pe jumătate, vagabondul a mormăit:

— Prima la dreapta și a doua la stânga, după care s-a pus la loc pe sforăit.

Detectivul A a luat-o la sănătoasa pe potecă și, după ce a făcut prima la dreapta și a doua la stânga, a ajuns la o cârciumă numită La Capul de Porc. Înăuntru, nouăsprezece marinari erau serviți de hangiuul cel mlădiu și de pieptoasa lui soție. Detectivul A s-a băgat în față și a comandat o halbă cu bere neagră, dându-se orb. După ce a dat-o pe gât, a renunțat la prefăcătorie și, apucându-l pe hangiu de o mână și pe soția lui de cealaltă, a întrebat:

— Unde e fiica regelui?

— De unde să știm noi? i-a replicat hangiuul. O fi undeva, dar nu aici.

— Ah, nu recunoști! Sigur că nu recunoști! a exclamat detectivul A.

— Jos mâinile, flăcău! a zis hangiuța trăgându-și încheietura.

— Ah, te zbați! Sigur că te zbați! a exclamat detectivul A. Atunci și-a desfăcut haina, și-a arătat uniforma și i-a arestat. Și, ca să fie sigur, i-a arestat și pe cei nouăsprezece marinari și le-a ordonat să-l urmeze la palat, iar pe drum, ca să fie și mai sigur, s-a oprit în parc și l-a arestat și pe vagabond. I-a dus pe toți în fața regelui.

— Cine sunt ei? a întrebat regele.

— Niște inși suspecti, Maiestate, a zis detectivul A. Acesta – și a arătat spre vagabond – spune că fiica dumnea-voastră e în cârciuma celorlalți – și a arătat spre hangiu și spre hangiță. Iar aceștia spun că el se înșală – și a arătat din nou spre vagabond. Unul dintre ei toarnă minciuni.

— Vai, ce păcat! a zis regele. Și ei cine sunt? Și s-a uitat spre cei nouăsprezece marinari.

— Toți erau în cârciumă la momentul respectiv, a spus detectivul, și probabil au conspirat și ei. Mi-am zis că cel mai bine e să nu-mi asum riscuri.

— Te-ai descurcat de minune, l-a felicitat regele, și vei fi avansat în grad. Suspecții să fie închiși și, dacă nu își dovedesc nevinovăția până pe 1 aprilie, să moară.

În timp ce i se îndeplinea porunca, regele l-a avansat în grad pe detectivul A. Abia terminase treaba, când a apărut detectivul B deghizat în client, iar în urma lui: un negustor de postavuri, patruzeci și trei de vânzătoare, o dădacă și un bebeluș în cărucior.

— Cine sunt ei? a întrebat regele.

— Niște inși suspecti, Maiestate, a zis detectivul B. Am observat un cărucior cu un bebeluș în el care stătea de jumătate de oră în fața prăvăliei de postavuri. Bebelușul plângea într-un mod deosebit de suspect, dar a refuzat să-mi spună ce s-a întâmplat. Așa că am intrat în prăvălie și acolo am găsit-o pe dădacă în fața tejghelei, cumpăra un metru de ceva. „Ce cumperi?” întreb io. „Vezi-ți de treabă”, zice ea. „Chiar e treaba mea”, zic io și confisc obiectul care s-a dovedit a fi... La care detectivul B a scos din buzunar un metru de elastic albastru.

— La ce anume folosește? a întrebat regele.

— Exact asta am întrebat-o și eu, Maiestate! Iar ea mi-a zis că nu am bun-simț și a refuzat să-mi spună. Cum nu a vrut

să mărturisească, am arestat-o, firește, și, ca să fiu sigur, am arestat pe toată lumea care mai era în prăvălie plus bebelușul din cărucior.

— Ai procedat corect, a spus regele satisfăcut. Dacă nu își susțin cauza, vor fi decapitați cu toții pe 1 aprilie.

A pus să fie aruncați în închisoare dacă, bebelușul, poștăvarul și cele patruzeci și trei de vânzătoare și a început să-l avanseze în grad pe detectivul B. Nu făcuse decât pe jumătate treaba, când detectivul C, deghizat în poștaș, a intrat urmat de patru sute doi proprietari de case.

— Cine sunt toți acești oameni? a întrebat regele.

— Toți sunt inși suspecti, Maiestate, a răspuns detectivul C. Toți au primit acasă scrisori cu nume și adrese greșite pe ele și, ca să deturneze atenția de la ei, au scris toți „necunoscut!“ pe plicuri și le-au pus înapoi în cutia poștală. Așa că am ciocănit de două ori la ușile lor – toc-toc, toc-toc – și, de îndată ce au deschis, i-am arestat, după cum vedeți, până când mărturisesc cui îi sunt adresate scrisorile, de la cine le-au primit și ce conțin acestea.

— Extraordinar! a exclamat regele. Dacă până pe 1 aprilie nu mărturisesc tot, vor pieri. Și tu vei fi avansat. Ce rege a mai avut un efectiv de detectivi ca al meu?

În următoarea oră, detectivul D, deghizat în controlor de bilete, s-a prezentat însoțit de nouă sute șaptezeci și opt de persoane care cumpăraseră bilete de tren și, se vede treaba, încercau să plece din oraș, iar detectivul E, deghizat în bibliotecar, a adus două mii trei sute cincisprezece cititori de romane care ceruseră până la unul să împrumute povești cu detectivi de la biblioteca publică. Nu exista îndoială că erau cu toții inși suspecti, așa că au fost aruncați în închisoare până când veneau cu o explicație; altfel, a spus regele, pe 1 aprilie avea să li se taie capetele.

Și tot așa până în noapte. Tocmai când se pregătea regele să meargă la culcare, s-a auzit rumoare mare în palat și zgomot de pași care aleargă, după care a dat buzna în sala tronului jupâneasa cu un briceag desfăcut în mână, urmată îndeaproape de o slujnică. Gesticulând frenetic, jupâneasa s-a năpustit spre tron, dar, până să ajungă, slujnica i-a pus piedică, căluș în gură și apoi cătușele.

— Măi să fie! a zis regele. Ce-i cu toată tevatura asta?

Slujnica s-a ridicat, și-a dat jos boneta, și părul odată cu ea, dezvăluind capul mai degrabă chel al detectivului secund. Gâfâind puțin, a arătat spre jupâneasa care se zbătea pe podea și nu putea să vorbească.

— Iată o însă deosebit de suspectă, Maiestate, a răspuns acesta. Deghizat în una dintre slujnicele Maiestății Voastre, am pornit să caut indicii în camera fiicei Voastre. Am intrat pe furiș fără să mă vadă cineva și imediat am observat că mai fusese cineva acolo înaintea mea. Covorul era presărat cu bucățele de metal – cineva forțase toate încuietorile sertarelor și dulapurilor prințesei! Convins că ceva e în neregulă, mi-am continuat investigația. M-am uitat cu grijă după perdele și am deschis brusc ușile dulapurilor. La sfârșit, m-am uitat sub pat, unde am văzut un papuc mare de pâslă și, în papuc, un picior, iar lângă, un alt picior, în alt papuc. I-am tras la lumină și am descoperit că făceau parte din corpul jupânesei Maiestății Voastre. Aceasta a luat-o la fugă, eu m-am ținut după ea, iar sfârșitul cursei l-ați văzut cu ochii voștri.

— Da, dar *nu este* jupâneasa mea, a zis regele.

— *Nu?!* a exclamat detectivul secund. E și mai grav. Înseamnă că avem de-a face cu un infractor periculos care, după ce v-a răpit fiica, s-a întors să fure. Maiestate, cred că putem spune cu siguranță că suntem pe drumul cel bun!

Regele s-a arătat încântat. Falsa jupâneasă a fost condamnată la moarte pe 1 aprilie, detectivul secund a fost avansat, iar curtea întregă s-a dus la culcare.

Dar nimeni altcineva nu a mai dormit; căci acum știau toți că o mie de detectivi deghizați umblau liberi pe străzi și în orice moment te putea aresta oricine. Până în zori, jumătate dintre locuitorii orașului erau la poprire, iar cealaltă jumătate fugea de oricine cât îi țineau picioarele.

V

Johnny Jenkinson, tânăr toboșar în armata regelui, a făcut tot drumul până la ușa casei mamei lui bătând toba. În loc să ciocănească, a bătut un semnal special la auzul căruia mama a sosit în fugă. Cum a dat cu ochii de el, a ridicat mâinile la cer de bucurie, apoi s-a aruncat de gâtul lui exclamând:

— Nu se poate să fii tu, Johnny! Nu se poate! a spus, ca și când nu și-ar fi crezut ochilor.

— Ba da, mama, chiar eu sunt, a zis Johnny. Ce mâncăm la cină?

— Tată, tată, vino-ncoace! a strigat doamna John Jenkinson.

Din grădina din spate, a apărut domnul John Jenkinson cu cazmaua lui, iar când și-a văzut fiul, s-a lăsat să cadă greu pe a treia treaptă și a început să-și umple pipa ca să-și ascundă emoția.

— Dar ce te-adeuce aici, Johnny, când eu te credeam la treizeci și ceva de kilometri, în oraș? a întrebat mama.

— Am primit o săptămână de permisie, mama, toți soldații am primit.

— Dar cum se face, Johnny?

— Ah! a zis Johnny, luându-și un aer important. Asta nu ni s-a spus. Dar putem să bănuim. Se pregătește ceva mare.

— Adică un război? a șoptit domnul John Jenkinson.

— Ce altceva, tată? i-a răspuns Johnny. Ce altceva *ar putea* fi?

— Război cu cine, Johnny? a întrebat doamna John Jenkinson.

— Asta e ținut cât se poate de secret, mama, a spus Johnny. Dar niscai idei tot avem. Unii cred că e război cu Regele de la Miazănoapte, iar alții cred că e cu Regele de la Miazăzi. Părerea mea este însă că... A făcut o pauză pentru că încă nu-și formase clar o părere.

— Doar nu vrei să spui, a suspinat doamna John Jenkinson, nu vrei să spui, Johnny, că e război cu *amândoi*!?

— De ce să nu zic? a întrebat Johnny, închizând un ochi. Și din momentul acela asta a zis.

— E îngrozitor! a gemut doamna John Jenkinson. N-avem cum să-i batem pe amândoi deodată, n-avem cum!

— Ai încredere în *noi*, mama! s-a înfoiat Johnny și a bătut un semnal la tobă. Nu ne trebuie decât mâncare bună în burtă și apoi ne batem cu oricine. Ce mâncăm la cină?

Doamna John Jenkinson și-a pus șorțul în cap și a spus cu glas plâns:

— N-avem nimic la cină, Johnny, nimic nimicuța. Bucătăreasa și-a dat demisia.

— Cum adică?! a exclamat Johnny, pentru prima dată neli- niștit. Noi nu *avem* bucătăreasă! Tu gătești în casa asta, mama!

— Chiar așa! i-a întors-o mama lui, ștergându-se la ochi, dar cu o atitudine sfidătoare. Cine gătește e bucătăreasa, ceea ce-nseamnă că pot să-mi dau demisia!

— Dar de ce, mama?

— Pentru că asta e moda, Johnny. Bucătăreasa regelui și-a dat demisia alaltăieri și, în nici douăzeci și patru de ore, toți

bucătării din țară s-au lăsat de gătit. Ar fi un fel de trădare dacă noi am găti în continuare când bucătăreasa regelui refuză. Asta e situația.

Johnny s-a așezat pe a treia treaptă lângă tatăl său.

— Asta-mi strică permisia, chiar mi-o strică, a zis el. Ba strică permisiile tuturor băieților. Nici nu știi cât contează mâncarea pentru băieții în permisie.

— Și nu numai pentru băieții în permisie, a adăugat domnul John Jenkinson, pufăind din pipă ca să-și ascundă sentimentele. Mai sunt și alții.

— Și tu ce faci când vine vremea cinei, tata? a întrebat Johnny.

— Cobor la han și fumez, i-a răspuns domnul John Jenkinson.

— Atunci hai să mergem, a zis Johnny.

Tată și fiu au apucat-o triști pe cărare în jos.

La han i-au găsit adunați pe toți bărbații din sat. De când femeile se lăsaseră de gătit, bărbații nu aveau unde să meargă în altă parte. Sentimentele împotriva femeilor începeau să clocoțească. Din ce în ce mai înfometăți, bărbații erau și din ce în ce mai furioși, iar femeile, pe partea lor, din ce în ce mai încăpățanate.

— Nu tu mic dejun? Nu tu prânz? Nu tu cină? exclamau bărbații la ora mesei.

— Nici regele nu primește nici mic-dejun, nici prânz, nici cină! le-o întorceau femeile. Și ce primește regele e suficient de bun și pentru voi!

Ită deci că, adunați prin toate hanurile din țară, bărbații vorbeau cu mânie despre femei și decretau: cât timp femeile nu le gătesc, nici ei nu mai muncesc.

— Uniți vom învinge, despărțiți vom fi învinși, a spus tatăl lui Johnny. O să ne oprim cu toții din muncă pe 1 aprilie.

Vestea a umblat ca gândul și ca vântul din han în han, pe tot cuprinsul regatului, iar fiecare bărbat a fost de acord.

Dar în hanuri nu se vorbea doar despre femei; cum soldații veniseră acasă în permisie, începuseră să discute aprins și despre război. La fel ca toboșarul Johnny, fiecare soldat se întorsese acasă cu un aer important, ca și cum doar el ar fi deținut cheia evenimentelor; iar unii chiar afirmau că ar urma să se războiască cu Regele de la Miazănoapte, iar alții, cu Regele de la Miazăzi.

— Ba nu, a zis altul, cu Regele de la Soare-Răsare.

— Fals! a zis un al patrulea. Cu Regele de la Soare-Apune!

— Ia mai gândiți-vă! a intervenit al cincilea. Cu niciunul dintre ei, ci cu Regele Negrilor, mi-a spus-o chiar caporalul.

— În care caz caporalul poate să-și bage capul într-un găleată, l-a repezit un al șaselea, căci sergentul major mi-a zis, în cel mai mare secret, că e vorba de Regele Albilor!

Și au ținut-o tot într-o ceartă dezlănțuită, ba că un rege, ba că altul, numele fiecărui monarh din lume fiind rostit de un soldat sau altul. Iar spionii monarhilor au auzit tot ce s-a spus și au dat fuga în țările lor, ducând vorba. De cum au prins de veste, toți regii lumii au poruncit să se adune trupele și să se pregătească corăbiile pe 1 aprilie.

VI

Pe 1 aprilie:

Sorbindu-și cafeaua, regele a zis:

— Astăzi e ziua în care vor fi decapitați inșii suspecți.

Iar colonelul, ungându-și felia de pâine prăjită cu unt, a zis:

— Astăzi e ziua în care băiatul care curăță argintăria va fi arestat.

Iar toți bărbații din țară au zis:

— De astăzi nu mai muncim.

Iar toți regii din lume au zis:

— De astăzi ne războim!

Iar Soarele a chemat toate Vietățile Luminii și a zis:

— A venit vremea să dăm jos Ziua.

Iar Luna a chemat toate Vietățile Întunericii și a zis:

— A venit vremea să-i arătăm Noptii că se înșală.

Și lucruri groaznice au început să se întâmple peste tot în lume.

Întâi colonelul și-a chemat armata ca să-l aresteze pe băiat, dar armata nu a venit. Așa că s-a dus colonelul la armată, și-a scos sabia și i-a întrebat:

— Și de ce nu?

Atunci a luat cuvântul Johnny toboșarul:

— Să trăiți! Pentru că un soldat este și bărbat, și soldat, iar de azi toți bărbații din regat s-au oprit din lucrat.

— Da, da, toți bărbații din regat! a scandat armata.

Colonelul și-a izbit pîntenii și i-a întrebat:

— Dar de ce?

— Pentru că dacă bucătăreasa regelui refuză să-i gătească, nici femeile nu ne gătesc *nouă*, iar un bărbat nu poate să muncească cu burta goală. De cum se întoarce bucătăreasa regelui și primim și noi o masă adevărată, ne apucăm din nou de muncă.

— Da, da, o masă adevărată! a strigat armata.

Colonelul și-a zdrăngănit medaliile la ei și a plecat să-i spună regelui că trebuie musai să-și aducă înapoi bucătăreasa.

S-a trimis după bucătăreasă, care s-a uitat la căminul cu grătar, a spus că în continuare curge apă pe coș și nu se poate aprinde focul în cămin și a refuzat să se întorcă până când nu se aprinde.

Atunci regele a poruncit: „Să vină instalatorul!“ Instalatorul a trimis vorbă că o fi el instalator, dar este și

bărbat, iar, ca toți bărbații din țară, nici el nu mai muncește și, până când soția nu începe din nou să-i gătească, nu mai repară instalațiile nimănui.

Atunci regele a trimis după detectivul secund, pentru că detectivul-șef parcă intrase în pământ, nimeni nu știa unde este. Când a sosit detectivul secund, regele i-a poruncit să o aresteze pe bucătăreasa pe motiv că nu gătește, pe instalator pe motiv că nu repară instalațiile, la care detectivul secund s-a scărpinat în cap și a spus:

— Îmi pare rău, nu pot.

— Și de ce nu poți? a întrebat regele.

— Vă spun de ce, Maiestate. Oi fi eu detectiv, dar sunt și bărbat și, până când soția nu începe din nou să gătească, nu mai pot să fac muncă de detectiv.

— Dar cum rămâne atunci cu toți cei care urmează să fie decapitați azi? a exclamat regele.

— Își vor păstra capul pe umeri, a spus detectivul, căci călăul spune că toate ca toate, dar și el e bărbat, nu? Și până când soția nu începe să-i gătească din nou...

Regele și-a băgat degetele în urechi și a izbucnit în plâns. Dar și le-a scos numaidecât ca să întrebe:

— Ce se-aude?

Nici nu-i de mirare! Căci văzduhul se umpluse de sunet de tunuri și trâmbițe, iar dădaca a venit într-un suflet să-l anunțe că toți monarhii lumii mășăluiau spre oraș, iar țărmul era aproape în întregime asediat de corăbiile acestora.

— Ajutor! Ajutor! Să vină armata! a strigat regele.

Însă colonelul a ridicat din epoletă către el și i-a zis:

— Nu va veni!

— Atunci suntem pierduți, a gemut regele, și nimic nu ne mai poate salva.

În timp ce rostea aceste cuvintele, Soarele s-a făcut nevăzut.

Iar ciocârliile au început să zboare în jos în loc de în sus, margaretele s-au înnegrit, câinii au mieunat ca pisicile, iar stelele au coborât și au început să umble pe pământ, un șoarece a venit și l-a împins pe rege de pe tron și un pescăruș s-a așezat pe taburetul regelui, ceasurile au bătut miezul-noapții la amiază, s-a crăpat de ziua la vest, vântul și-a schimbat direcția, marea s-a retras la flux, cocoșii au cucurigit la Lună ca să răsară, Luna a răsărit pe dos arătându-și interiorul negru, Ziua a căzut cu nasul în țărână, iar Noaptea s-a înșelat cu totul.

Iar în mijlocul confuziei generale, s-a deschis ușa și a apărut fiica regelui în cămașă de noapte.

VII

Regele s-a aruncat spre ea și a strâns-o la piept, exclamând:

— Copila mea, copila mea, unde ai fost?

— Am șezut pe astupătoarea hornului, tătucule, i-a răspuns fiica regelui.

— Și de ce te-ai așezat pe astupătoarea hornului, draga tatii?

— Pentru că am vrut Luna de pe cer, a răspuns fiica regelui.

Dădaca a apucat-o de umeri, a scuturat-o cu asprime și i-a zis:

— Ți-ai udat cămașa de noapte, fetiță neascultătoare ce ești!

— E din cauză că am plâns pe ea, a spus fiica regelui.

Am plâns zi și noapte și o dată nu m-am oprit. Am plâns pe cămașă și am plâns pe horn.

— Așa să fi făcut?! a exclamat bucătăreasa, dând fuga la bucătărie.

Hornul nu mai picura, așa că a aprins focul și a început să gătească din toate puterile.

În același moment, șoarecele și pescărușul au dat fuga la Vietățile Întunericului și la Vietățile Luminii strigând deodată:

— Fata regelui are părul cafeniu, ochii cafenii și pielea cafenie!

Vietățile Întunericului s-au întors într-un glas împotriva liliacului și l-au acuzat:

— Ne-ai spus că are părul negru, ochii cenușii și pielea albă!

— Păi cred că n-am văzut bine pe întuneric, a bâiguit liliacul.

— Iar *tu* ne-ai spus că are părul auriu, ochii albaștri și pielea trandafirie! i-au strigat Vietățile Luminii rândunicii.

— Cred că m-a orbit lumina zorilor, a ciripit aceasta.

Vietățile Luminii și Vietățile Întunericului au spus atunci:

— Asta ne pune într-o poziție dificilă. Am susținut o vietate care nu e una de-a noastră. Numai decît trebuie să repunem Ziua în picioare și să-i spunem Noptii că are dreptate întru totul.

Zis și făcut. Stelele s-au întors la locul lor, marea s-a sucit la loc, timpul și-a recăpătat direcția și toate și-au urmat cursul firesc, iar când Soarele a reapărut pe cer, a strălucit peste regii lumii, care o porniseră cu toată viteza înapoi spre casă în corăbiile lor. Căci așa grozăvie nu mai văzuseră în viața lor și cine se putea război când toate erau *așa de* cu susul în jos?

Regele a primit vestea bună la palat, a bătut din palme și i-a zis colonelului său:

— Acum că au plecat, nu vom mai avea nevoie de armată pentru *ei*, așa că să-l aresteze pe băiatul care curăță argintăria.

— De ce, Maiestate?

— Pentru că a răpit-o pe prințesa.

— Dar nu m-a răpit, a replicat prințesa.

— O, deci nu te-a răpit, a repetat regele. Atunci să-l eliberăm. Și să le dăm drumul și tuturor celor cărora urma să li se taie capul.

— Tuturor, mai puțin falsei jupâneze pe care am găsit-o în dormitorul prințesei, a zis detectivul secund. Pentru că e fără îndoială o însă suspectă.

Așa că s-a dus și i-a eliberat pe vagabond și marinari, dădacă și bebeluș, postăvar și vânzătoare, proprietari de case și pasageri de tren, pe cititorii de romane și pe toți ceilalți pe care-i închiseseră. În schimb, pe falsa jupâneasă a adus-o de păr până în fața regelui, iar tocmai când au ajuns, acesteia i-a căzut părul, dând la iveală capul foarte chel al detectivului-șef. Așa că i-au scos cătușele și călușul, iar după ce a terminat de tușit, i s-a adresat regelui:

— Ce deghizare grozavă am avut! Nimeni nu m-a recunoscut, nici măcar detectivul meu secund.

— Vei fi avansat! a spus regele. Dar ce căutai în dormitorul prințesei?

— Căutam indicii, firește. Și tocmai terminasem de forțat toate încuietorile cu briceagul, când am auzit că vine cineva...

— Eu eram! a spus detectivul secund.

— Așa că m-am ascuns sub pat.

— Unde te-am găsit *eu!* s-a lăudat detectivul secund.

— Da, dar *eu* am mai găsit ceva acolo! a zis detectivul-șef. Asta! Și de sub poalele lui lungi și negre a scos o farfurie de argint.

— Ia uite-o! a exclamat dădaca. E chiar farfuria care lipsea, iar dacă n-ar fi lipsit, nu l-aș fi suspectat pe băiat că a răpit-o pe prințesă. De ce-ai luat-o, fetiță năzdrăvană care ești?

— Pentru că e atât de frumoasă, rotundă și strălucitoare și mi-am dorit-o, a spus prințesa. Și mi-o doresc în continuare.

Fiica regelui vrea Luna de pe cer

— Poți s-o păstrezi, a zis regele, dar numai dacă îmi promiți un lucru.

— Da, îți promit.

— Să nu mai plângi niciodată după Lună.

— Chiar nu am de ce s-o mai fac! a spus mica prințesă. Luna e oribilă. Am văzut cum e pe dinăuntru. E neagră toată. De-asta am coborât. Ce mâncăm la cină?

Și „Ce mâncăm la cină?” a fost întrebarea de pe buzele tuturor din țară, iar femeile au învățat în cratițe, bărbații s-au întors la muncă, Soarele a răsărit la est și a apus la vest, iar lumea a uitat cât ai clipi ce se întâmplă când fiica regelui plânge că vrea Luna de pe cer.